

บทที่ 6

สรุปและอภิปรายผล

สรุป

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาษาที่ใช้พูดกับทารกในภาษาไทย โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแม่ของเด็กอายุ 6 เดือน จำนวน 6 คน (แม่ของเด็กผู้หญิง 3 คน และแม่ของเด็กผู้ชาย 3 คน) แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ลักษณะการใช้คำและวัจนกรรมในภาษาที่ใช้พูดกับทารก โดยการนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง 6 คน รวม 1251 หน่วยความ มาทำการวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำ และวัจนกรรม ดังรายละเอียดในวิธีดำเนินการวิจัย

2. ลักษณะทางสัทศาสตร์ ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ระดับเสียงสูงต่ำ เวลาและความเร็วในการพูด โดยใช้จำนวนข้อมูล 120 หน่วยความ (20 หน่วยความ : 1 คน (20×6=120))

สรุปผลได้ดังนี้ คือ

1. ลักษณะการใช้คำ และวัจนกรรม

1.1. การใช้คำ

พบว่าในภาษาที่ใช้พูดกับทารกของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ มีการใช้หน่วยความที่มีคำแสดงความรู้สึกร่วมกับคำประเภทอื่น ๆ เป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.76 มีการใช้หน่วยความที่ไม่มีคำแสดงความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 39.65 และมีการใช้คำแสดงความรู้สึกเพียงอย่างเดียวเป็นจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.59 และจะเห็นได้ว่าภาษาที่ใช้พูดกับทารกมีหน่วยความที่ใช้คำแสดงความรู้สึกมากกว่าหน่วยความที่ไม่ใช้คำแสดงความรู้สึกเลย คิดเป็นร้อยละ 60.35 และร้อยละ 39.65 ตามลำดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำในหน่วยความแสดงให้เห็นว่าลักษณะของภาษาที่ใช้พูดกับทารกนั้นเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอ้างอิง (referential meaning) ไปพร้อม ๆ กับสาระทางความรู้สึก (expressive meaning) อย่างชัดเจนมากโดยวิธีการใช้คำแสดงความรู้สึก ลักษณะเช่นนี้อาจพบในภาษาที่ผู้ใหญ่พูดกันในวงสนทนาแบบสนทนาและเป็น การเอง แต่ในภาษาที่เป็นทางการ การสื่อสารทางความรู้สึกอาจจะไม่ชัดเจนหรืออาจใช้กลวิธีที่ซับซ้อน เช่น การเรียบเรียงความ หรือการลำดับความ นอกจากนี้การแสดงความรู้สึกที่ชัดเจนเช่นนี้

จะเป็นการรื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมากกว่าการใช้ภาษาเพื่อการแสดงความรู้ ความคิดของผู้พูดเพียงอย่างเดียว ซึ่งลักษณะการรื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์นี้จะช่วยให้เกิดการสื่อสาร ระหว่างแม่และเด็กอันเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ภาษา

1.2. วัจนกรรม

พบว่ามีการใช้คำกริยาแสดงการกล่าวถ้อยซึ่งสามารถจัดอยู่ในวัจนกรรมหลัก 3 ประเภท ดังนี้

ก. วัจนกรรมการบอก ซึ่งประกอบไปด้วยการบอก การบรรยาย การอธิบาย การนับ การเตือน การตำหนิ การบ่น การชม การหยอกล้อ การอุทาน การงู และ การเรียก คิดเป็นร้อยละ 57.50

ข. วัจนกรรมการถาม ซึ่งประกอบไปด้วยการถาม คิดเป็นร้อยละ 20.53 แบ่งเป็นการถามแบบเอาความ และถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ คิดเป็นร้อยละ 54.32 และ 45.68 ตามลำดับ

ค. วัจนกรรมการสั่ง ซึ่งประกอบไปด้วยการสั่ง การห้าม การขอร้อง การชักชวน การกล่อม การปลอบ และการอนุญาต คิดเป็นร้อยละ 22.29

เมื่อพิจารณาลักษณะของการใช้วัจนกรรมในแง่ของการรื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังแล้ว จะเห็นได้ว่าภาษาที่ใช้พูดกับทารกในงานวิจัยนี้มีลักษณะของการใช้วัจนกรรมที่รื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังมากกว่าการใช้วัจนกรรมที่ไม่รื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 73 และร้อยละ 27 ตามลำดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์วัจนกรรมของภาษาที่ใช้พูดกับทารกในงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าภาษาที่ใช้พูดกับทารกเป็นการใช้วัจนกรรมในลักษณะที่รื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นข้อสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่มีภาษาแม่เป็นต้นแบบ ซึ่งนอกจากเด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับรูปภาษาแล้ว เด็กยังจะได้เรียนรู้ในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอีกด้วย

2. ลักษณะทางสัทศาสตร์

2.1. ระดับเสียงสูงต่ำ

พบว่าภาษาที่ใช้พูดกับทารกในภาษาไทยมีการใช้ระดับเสียงสูงต่ำที่มีช่วงระดับเสียงสูงต่ำ (tessitura) ที่กว้างมาก คือ ระหว่าง 100.00-487.50 เฮิร์ตซ์ แต่มีพิสัยเสียงสูงต่ำ (range) ที่แคบ คือ ระหว่าง 0-24 เฮิร์ตซ์ เท่านั้น

2.2. เวลาและความเร็วในการพูด

พบว่ามีการใช้เวลาในการพูดต่อพยางค์อยู่ระหว่างค่าระยะเวลาต่ำสุด 35 มิลลิวินาที จนถึงค่าระยะเวลาสูงสุดคือ 2334 มิลลิวินาที มีค่าระยะเวลาเฉลี่ยเท่ากับ 236 มิลลิวินาที

ค่ามัธยฐานหรือค่าแสดงจุดกึ่งกลางของข้อมูลเท่ากับ 178 มิลลิวินาที และค่าฐานนิยมหรือค่าที่มีจำนวนข้อมูลปรากฏมากที่สุดเท่ากับ 185 มิลลิวินาที โดยมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 216 มิลลิวินาที

ในส่วนของความเร็วในการพูดซึ่งวิเคราะห์จากจำนวนพยางค์ที่ปรากฏในแต่ละหน่วยความ พบว่ามีการพูดตั้งแต่ 1-13 พยางค์ ต่อ 1 หน่วยความ และมีจำนวนพยางค์ต่อ 1 หน่วยความที่ปรากฏมากที่สุด คือ หน่วยความ 3 พยางค์ แต่จากการคำนวณทางสถิติได้ค่าเฉลี่ยของจำนวนพยางค์ต่อ 1 หน่วยความ เท่ากับ 5 พยางค์ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.77 พยางค์

อภิปรายผล

ลักษณะภาษาที่ใช้พูดกับทารกในภาษาไทยที่พบในงานวิจัยนี้มีการใช้ภาษาที่แตกต่างไปจากการพูดตามปกติของผู้ใหญ่ กล่าวคือ มีการใช้คำเพื่อการแสดงความรู้สึกมากกว่าการใช้คำที่ไม่ได้แสดงความรู้สึกหรือคำประเภทอื่น ๆ ส่วนวัจนกรรมในการพูดพบว่า มีการใช้การกระทำด้วยการกล่าวถ้อยที่มีความหลากหลายถึง 20 ชนิด และสามารถจัดกลุ่มเป็นการใช้วัจนกรรมซึ่งเราให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การเตือน การตำหนิ การชม การหยอกล้อ การอุทาน การขู่ การเรียก การถาม การสั่ง การห้าม การขอร้อง การชักชวน การปลอบ การกล่อม และการอนุญาต คิดเป็นร้อยละ 73 และการใช้วัจนกรรมซึ่งไม่เราให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การบอก การบรรยาย การอธิบาย การนับ และการบ่น คิดเป็นร้อยละ 27

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำ และวัจนกรรมของภาษาที่ใช้พูดกับทารกในงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าภาษาที่ใช้พูดกับทารกเป็นการใช้ภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกของผู้พูดเป็นจำนวนมาก รวมไปถึงการใช้วัจนกรรมในลักษณะที่เร้าให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังอยู่เป็นจำนวนมากเช่นกัน อาจกล่าวได้ว่าในการสื่อสารระหว่างแม่และเด็ก นอกจากสาระอ้างอิง (referential meaning) แล้ว แม่ยังสื่อสารทางความรู้สึก (expressive meaning) ด้วยกลวิธีการใช้คำแสดงความรู้สึกเป็นหลัก ลักษณะการใช้คำเช่นนี้ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการแสดงความรู้สึก ดังนั้นผลการวิเคราะห์นี้จึงเป็นข้อสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่มีภาษาแม่เป็นต้นแบบ ซึ่งนอกจากเด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับรูปภาษาแล้ว เด็กยังจะได้เรียนรู้ในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอีกด้วย

ลักษณะทางสัทศาสตร์ที่พบในงานวิจัยนี้ พบว่ามีการใช้ระดับเสียงสูงต่ำที่ปรากฏในช่วง 100.00-487.50 เฮิร์ตซ์ ซึ่งเป็นพิสัยที่กว้างมาก คือ 387.50 เฮิร์ตซ์ ซึ่งเป็นพิสัยที่กว้างกว่าพิสัยของเสียงผู้หญิงที่มีระดับเสียงสูงต่ำอยู่ในช่วง 200-250 เฮิร์ตซ์ หรือพิสัย 150 เฮิร์ตซ์นั่นเอง

(Ladefoged, 1975) และมีค่าเฉลี่ยระดับเสียงสูงต่ำจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เท่ากับ 247.40 เฮิรตซ์ ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ Garnica (1977) ที่ศึกษาระดับเสียงสูงต่ำในแม่ของลูกอายุ 2 ขวบและ 5 ขวบ พบว่ามีระดับเสียงสูงต่ำเฉลี่ย คือ 267.3 เฮิรตซ์ และ 206.4 เฮิรตซ์ ตามลำดับ และในส่วนของการศึกษาค่าระยะเวลาในการพูด พบว่าโดยเฉลี่ยแล้วมีการใช้เวลาในการพูด 236 มิลลิวินาที (พิสัย 35-2334 มิลลิวินาที) ต่อ 1 พยางค์ ซึ่งน้อยกว่าการพูดของคนตามปกติจากการศึกษาของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (2525) ที่พบว่าระยะเวลาในการพูดตามปกติต่อ 1 พยางค์ของคนไทยโดยเฉลี่ยแล้วใช้ระยะเวลา 390 มิลลิวินาทีในพยางค์เต็มรูป (พิสัย 340-450 มิลลิวินาที) และ 130 มิลลิวินาทีในพยางค์ลดรูป (พิสัย 90-180 มิลลิวินาที) แต่จะสังเกตว่าพิสัยของค่าระยะเวลาในการพูดต่อ 1 พยางค์ในภาษาที่ใช้พูดกับทารกมีพิสัยที่กว้างกว่าการพูดตามปกติมากอย่างเห็นได้ชัด ส่วนการปรากฏของจำนวนพยางค์ต่อ 1 หน่วยความ พบว่ามีจำนวนเฉลี่ย 5 พยางค์ (พิสัย 1-13 พยางค์) ซึ่งน้อยกว่าจำนวนพยางค์ที่ปรากฏในหน่วยความของการพูดตามปกติของผู้ใหญ่ ซึ่งปรากฏ 7-8 พยางค์ (Laver, 1977)

ลักษณะการใช้ภาษาพูดกับทารกในภาษาไทยที่พบจากงานวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าเป็นการใช้ภาษาที่มีลักษณะแตกต่างไปจากการพูดกับคนทั่วไปทั้งในด้านการพูดเพื่อการสื่อสาร และลักษณะทางสัทศาสตร์ ซึ่งลักษณะดังกล่าวที่พบเป็นข้อสนับสนุนทฤษฎีเกี่ยวกับมาตุภาษาที่ว่าภาษาที่ใช้พูดกับทารกนั้นเป็นการสอนกระบวนการสื่อสารมากกว่าการสอนภาษา เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาเป็นผลของกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแม่และเด็ก (Snow, 1977) อันเป็นจุดเริ่มต้นของพัฒนาการด้านสติปัญญาและอารมณ์รวมไปถึงพัฒนาการด้านการเรียนรู้ภาษาของเด็กด้วย ลักษณะของมาตุภาษาเป็นกระบวนการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและความหมาย ดังที่ Garnica (1977) เสนอว่า ลักษณะบางอย่างของมาตุภาษาช่วยให้เด็กวิเคราะห์ความหมายหลักทางภาษาจากเสียงพูดที่ได้รับ เช่น ทำนองเสียงสูงต่ำประโยคแสดงจุดสิ้นสุดของหน่วยทางภาษานั้น หรือการทอดเสียงคำกริยาให้ยาวขึ้นแสดงให้เห็นว่าต้องการเน้นที่จุดนั้น ในส่วนหน้าที่ทางการสอนด้านการสื่อสาร ลักษณะของมาตุภาษาจะดึงดูดความสนใจของเด็ก เช่น การใช้เสียงที่สูงกว่าปกติ การใช้เสียงกระซิบ หรือการใช้ทำนองเสียงสูงเมื่อจบประโยคก็เป็นสัญญาณให้รู้ว่าป็นจังหวะที่จะเป็นผู้พูดต่อได้แล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ในการวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษาภาษาที่ใช้พูดกับทารกในภาษาไทยที่ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแม่ของลูกอายุ 6 เดือนเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาภาษาที่ใช้พูดกับทารกในวัยอื่น ๆ เพื่อขยายขอบเขตความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. นอกจากการศึกษาภาษาที่ใช้พูดกับทารกในเรื่องการใช้เสียงและระยะเวลาในการพูดแล้ว ควรจะมีการศึกษาในแง่ของจังหวะและทำนองเสียง รวมไปถึงลักษณะของคำศัพท์ในภาษาแบบนี้อีกด้วย
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาษาแม่ที่ใช้พูดกับทารกกับภาษาที่แม่ใช้พูดกับผู้ใหญ่
4. การศึกษาเปรียบเทียบภาษาที่ใช้พูดกับทารกระหว่างแม่ของเด็กผู้หญิงและแม่ของเด็กผู้ชาย
5. การศึกษาเปรียบเทียบช่วงระดับเสียงสูงต่ำและพิสัยเสียงสูงต่ำของภาษาที่แม่ใช้พูดกับทารกและภาษาที่แม่ใช้พูดกับผู้ใหญ่